SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 127. JERSEY CITY and NEW YORK. SATURDAY, JULY 8, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ 1989 Ч. 127. РІК XCVI.

ТИЖНЕВИК „УКРАЇНА" І ГАЗЕТА „ЛІТЕРАТУРНА УКРАЇНА" НАПИСАЛИ ПРО В. СТУСА

Київ. — Тижневик „Україна", ч. 23 за червень ц.р. і газета „Літературна Україна" з 22-го червня надрукували добірки віршів видатного українського поета, літературознавця і перекладача Василя Стуса, який загинув у 1985 році у совєтських концентраційних таборах.

Журнал „Україна" подав цікавий короткий вступ до підбірки віршів і помістив фотографію поета. „Талановита людина, він міг би працювати на ниві культури, зробити свій оригінальний внесок у духовне життя народу. Вийшло по-іншому: двічі засуджений за антирадянську діяльність, Василь Стус помер у в'язниці на 47-му році життя", — пише журнал у вступі до підбірки віршів поета під спільним заголовком „Ми розминулися з життям..."

У стилі брежнєвсько-сусловських застійних років журнал згадав, що „перу Василя Стуса належить так звана 'Пам'ятка борця', яку й нині не знімають з озброєння найреакційніші кола українських буржуазних націоналістів".

Всього у журналі надруковано 17 віршів видатного поета.

Ще 14 інших віршів надрукувала „Літературна Україна", помістивши фотографію, яка не друкувалася на Заході. Газета повідомила, що „Спілка письменників України порушила перед відповідними органами клопотання про перегляд справи В. Стуса".

Поміщення віршів В. Стуса в Україні — перша спроба реабілітації великого поета. Досі про те, що пора б, нарешті, повернути ім'я поета українському народові і видати його твори, писали лише російські газети, що виходять у Москві.

Естонський журнал друкує „Архіпелаг ҐУЛаґ"

Москва. — Журнал „Ломінґ" („Творчість"), що виходить у Таллїні, в числі за червень надрукував поестонськи першу частину епопеї Алєксандра Солженіцина **„Архіпелаг ҐУЛаґ"**. Таким чином естонський журнал (його наклад 32,000) став першим офіційним виданням у Совєтському Союзі, який опублікував уривок з видатного твору лавреата Нобелівської премії.

Газета „Совєтская Естонія" повідомила, що в липневому і серпневому числах „Лоомінґу" будуть надруковані друга і третя частини „Архіпелагу". Та ж газета пише, що письменник особисто дозволив естонському журналові друкувати **уривки з „Архіпелагу ҐУЛаґ"**.

У вівторок, 4-го липня, тижневик „Литературная Ґазєта" надрукував на першій сторінці повідомлення про засідання секретаріяту Союзу письменників СССР. Секретаріят одноголосно 26-ма голосами постановив поновити Алєксандра Солженіцина у своїх рядах. Письменник був виключений із Союзу письменників СССР у 1969 році. „Літературная Ґазєта" не пише, коли саме секретаріят прийняв рішення про поновлення Солженіцина у Спілці письменників, однак можна здогадуватися, що це сталося минулої п'ятниці, коли відбулося засідання секретаріяту.

Аґентство Ассошієйтед Пресс взяло телефонічне інтерв'ю у завідуючого відділом прози журналу „Новий мір" Вадіма Борісова. Він сказав, що з серпня журнал починає друкувати уривки з **„Архіпелагу ҐуЛаґ"**. Борісов підкреслив, що буде надрукована, зокрема, і перша частина, в якій міститься правда про червоний терор, який проводився з ініціятиви Леніна. Борісов повідомив, що Солженіцин відмовився від гонорару за публікацію уривків з „Архіпелагу".

Пресове аґентство АП повідомило також, що в Естонії підготовляється до друку переклад цілого твору. **„Архіпелаг ГУЛаґ" вийде** естонською мовою у видавництві „Еесті раамат".

„Приїжджайте знову в Україну!"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Останніми місяцями найчастіші відвідувачі в нашій редакції — це гості з України або ці, які щойно повернулися з поїздки в Україну. Ці перші, обережно, не знаючи нашої реакції, а зокрема реакції читачів стараються перекинути кладку через простір, який ділив нас фізично і духово протягом довгих років розлуки.

Другі з ентузіязмом оповідають про нову зустріч з Україною, яку оглядають подвійними очами: блудного сина, який після років повертається додому і туриста, який спостерігає те, чого постійний мешканець вже не бачить або не хоче бачити.

Цим разом, однак, наша гостя належить до ще іншої категорії — Арка Оленська-Петришин, відома широко мисткиня, вернулася саме із перебування в Україні, у якій пощастило їй бути декілька разів минулими роками, завдяки науковим поїздкам свого мужа професора математики Ратґерського університету д-ра Володимира Петришина. Тому саме вона може добре порівнювати і завважувати переміни, які зайшли в Україні в останньому році.

Науковий шлях д-ра В. Петришина тим разом повів його аж до Донецька, де він мав доповідь у місцевому університеті, а його дружина мала нагоду познайомитися із містом та його мешканцями.

Її перші враження, про які вона розповідає членам редакції — це доволі сумне ствердження, що української мови на вулицях міста вона не могла почути. Розуміється, коли вперше завважила чоловіка, який говорив українською мовою, розпочала з ним розмову і довідалася, що він... з Клівленду, приїхав відвідати родину. Але зате д-р В. Петришин давав свої доповіді по-українськи, вперше в цьому університеті. Надіються, що невдовзі українська мова і в Донецьку знайде дорогу до шкіл, як з переконанням каже А. Оленська-Петришин, яка на підставі розмов з населенням стверджує, що і туди вже дійшли проблески гласности і там люди вже знають і про Великий Голод і про Чорнобиль і це мусіло хіба змінити їхню настанову. Не диво, отже, що один із припадкових зустрічних відверто ствердив, у розмові, що українська еміґрація за океаном стала для них зразком і духовою допомогою.

(Закінчення на стор. 3)

ГОСТІ З УКРАЇНИ БУДУТЬ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Сюди в понеділок, 10-го липня ц.р., завітають на короткий час гості з України — режисер театру Лесь Танюк, його дружина журналістка і знавець театру Неллі Корнієнко і поет Павло Мовчан.

Вони виступлять з доповідями у великій залі „Веселки" о год. 4-ій по полудні. Вступ на доповіді 5 дол. від особи.

Українські прапори майорать на вулицях Львова

Львів. — У п'ятницю, 19-го травня ц.р., з нагоди передвиборчих зборів вулиці міста заповнилися тисячами громадян, які маршували в напрямі місця зборів, місця, де заплянowано поставити пам'ятник Тарасові Шевченкові.

Знімки, що їх пропонуємо на сторінках нашого щоденника — це праця львівського професійного фотографа Юрія Руденка, які розповсюджує Українська Пресова Аґенція з осідком в Лондоні, чітко вказують на зворушливі моменти в житті мешканців Львова останніми часами. На одній знімці читач може побачити, як учасники зборів вимахують синьо-жовтими прапорами, виявляючи цим не абияку відвагу, а заразом й глибину своїх почувань. Дальше бачимо серед зібраних відомого поета Ігоря Калинця, який скандує „прокуратор... прокуратор..." і чи не тріпочеться гордістю, а заразом й тривогою серце, коли дивимося, з яким вдоволенням несе старший молодий львів'янин справжнього малого патріота на своїх плечах, що з завзяттям свого юного віку вимахує рідним українським синьо-жовтим прапором, донедавна зовсім не баченого й категорично замовчуваного в Україні. Знову ж на іншому фото бачимо маси львів'ян, які маршують, демонструючи свою підтримку Народного Руху України за перебудову, як і кандидатури Івана Драча, що кандидував і програв в одному з районів Львова та на своєму плякаті мають напис зі закликом не йти голосувати, а напис прикрашений українським тризубом. Перед очима ще одна світлина з лицем Ореста Кареліна, знята цього ж дня у Львові на відправі-поминках у 40-ий день грузинської трагедії в Тбілісі. В нього в руках „Молитовник паломника", виданий 1988 року в Римі, з нагоди святкувань 1000-ліття Християнства в Київській Русі-Україні.

Коли тисячі мешканців Львова брали участь у поминковій відправі в 40-ий день грузинської трагедії та передвиборчих зборах, то такі особистості як Іван Макар, Василь Барладяну, Ярослав Путько і Михайло Горинь були допитувані аґентами КҐБ.

Молодий львів'янин з національним прапором.

(Фото Ю.Руденко — УПА)

Українці Львова в поході.

Українські прапори повівають високо.

АЛЬМАНАХ УНС НА 1990 РІК

Редакція „Свободи" повідомляє зацікавлених авторів, що матеріяли різноманітного характеру до Альманаху УНСоюзу на 1990 рік можна надсилати до 9-го серпня 1989 року.

Уряд Щербицького заборонив національну символіку

Київ. — У Верховній Раді УССР відбулося засідання комісії з питань міжнаціональних відносин, на якому розглянули тему поширення в Україні та використання під час мітинґів української національної символіки.

На комісії вирішено, що багато людей „не знають історичних коренів, змісту, характеру і політичної ваги символіки. Дехто спекулює на цьому, вдається до перекручень історичних фактів, займається їх підтасуванням. За цією проблемою стоять певні групи людей, які ставлять цілі, що не відповідають інтересам трудящих".

Як інформує газета „Культура і Життя" ч. 26, комісія простежила процес створення совєтської символіки на Україні і прийняла рішення про „недопустимість використання під час громадсько-політичних заходів прапорів та символів, під якими антинародні сили вели боротьбу проти трудящих".

Все це означає, що незабаром в Україні почнуть карати „певні групи" людей за вихід на мітинґи з національними прапорами. Немає сумніву, що уряд Щербицького плянує нові репресії проти дисидентів.

Комуністи Одеси є проти демократизації

Одеса. — В середу, 26-го червня, тут відбулося засідання товариства „Меморіял", на якому виступив В. Цимбалюк і розповів чому відмінили мітинґ 25-го червня. „Такий одеський 'Меморіял', — сказав він, — не влаштовує владу. Мене і ще двох членів товариства 22-го червня викликали до міського комітету КПСС. Нас виховували протягом трьох годин і осолосили: „'В Одесі не було такого 'Меморіялу', як у Москві чи у Києві. В Одесі він буде кращий, оскільки буде слухняним і працюватиме під керівництвом компартії'".

На засіданні також виступили з промовами українські правозахисники, колишні політв'язні Петро Бутов і Василь Барладяну.

Л. ВАЛЕНСА ЗАКЛИКАЄ ДО ТЕРПЕЛИВОСТИ

Ґданськ, Польща. — Провідник Солідарности Лєх Валенса в навечір'я відвідин у Польщі президента ЗСА Джорджа Буша аналізував в інтерв'ю для преси зміни, які зайшли в останніх часах у Польщі та резиґнацію генерала Войцєха Ярузельського. На його думку, поляки мусять мати терпеливість у розвої теперішніх подій і не вимагати поспіху. Його співтовариші із „Солідарности" не є вдоволені тим, що він погодився на компроміс у зложенні нового уряду, помимо того, що кандидати „Солідарности" дістали в голосуванні до сойму та сенату велику більшість голосів.

Але Л. Валенса уважає, що він дав згоду на цей компроміс і його треба дотриматися, а не поспішати з перебранням цілковитої відповідальности у політичному, а тим і господарському житті Польщі. Він уважає, що найкращим є шлях еволюції, який добре можна випрацювати, немов на комп'ютері, а всупереч тому йти до змін на краще.

„Нам треба іти крок за кроком вперед, — сказав він, — коли будемо старатися скакати п'ять кроків нараз, можемо поховзнутися і впасти".

Л. Валенса також пригадав своїм співтоваришам, що „Солідарність" не має заступати монополізм, який досі був по стороні Комуністичної партії, і він не допустить до такої помилки. На його думку, не можна надто сподіватися змін у політиці президента, бо там лише одного генерала замінить інший, та годі знати, яким буде на тому пості генерал Чеслав Кіщак, що, правдоподібно, буде наступником Ярузельського.

Л. Валенса готується нетерпеливо до відвідин Дж. Буша, який буде його гостем на полуденку у вівторок, 11-го липня ц.р. У розмовах із президентом ЗСА він хоче пропонувати відкриття у Польщі американських банків, які б робили в Польщі інвестиції та тим допомогли господарсько цій країні.

М. Ґорбачов стурбований заворушеннями в совєтських республіках

Москва. — В суботу, 1-го липня, совєтський генсек Міхаїл Ґорбачов виступив на телевізії у вечірній програмі новин. Його 20-хвилинна промова була присвячена етнічним заворушенням, що прокотилися за останні місяці майже по всіх республіках Совєтського Союзу.

Визнавши, що заворушення в республіках „ставлять під загрозу долю і цілісність" СССР, совєтський генсек заявив: „Якщо ми не усвідомимо величезну небезпеку подібних явищ, якщо вони й далі будуть розповсюджуватися, нас чекають ще гірші часи".

М. Ґорбачов закликав одночасно до „великої терпеливости" в національній справі і до прийняття рішучих заходів до тих, хто розповсюджує сепаратистські настрої і розпалює між національну ворожнечу.

„Дуже важливо, даючи рішучу відсіч будь-яким проявам націоналізму, чітко і уважно ставитися до законних вимог і стремлінь людей всіх національностей", — заявив він, визначаючи політику щодо вимог національних меншин. Совєтський лідер підтримав у своєму телевізійному виступі „вільний розвиток мови і культури" етнічних меншин, а також „збереження і раціональне використання природних умов, в яких їх предки жили протягом століть".

Як зауважив кореспондент газети „Ню Йорк Таймс", у виступі Ґорбачова відкрито прозвучали, однак, попереджувальні нотки на адресу рухів у прибалтійських республіках, які висувають гасла відокремлення від СССР.

Газета звертає увагу, що Ґорбачов вибрав для свого виступу перші 20 хвилин суботньої інформаційної програми „Час", тобто розділ програми, який звичайно подає повідомлення про величезні національні катастрофи, наприклад, на Чорнобильській нуклеарній електростанції, або для пропаґанди „епохальних" ініціятив совєтського уряду (як, наприклад, пропозиції про скорочення озброєнь). Це, на думку газети, ще раз доказує надзвичайну стурбованість кремлівських керівників подіями, що відбуваються нині в південних республіках совєтської імперії.

У СВІТІ

ТРИ ВІЙСЬКОВІ ГЕЛІКОПТЕРИ кабульського режиму приземлилися у понеділок, 3-го липня, на території Пакістану. Три майори і капітан афганської урядової армії, які прилетіли на них, звернулися до властей Пакістану з просьбою про політичний притулок. Про дезертирство афганських офіцерів повідомив журналістів чиновник міністерства закордонних справ Пакістану.

ЯК ПОВІДОМИЛО СОВЄТСЬКЕ пресове аґентство ТАСС, троє кримінальників захопили наглядачку в одній з в'язниць Москви і вимагали, щоб їм дали авто для втечі. Інцидент закінчився всього за 40 хвилин, коли закладницю звільнила група захоплення. Як сказано у повідомленні ТАСС, група діяла „чітко і не зробила помилок". В'язні, які взяли закладницю, відбувають покарання за квартирну крадіжку. Найстаршому з них 18 років. Вони затягнули наглядачку в камеру і загрозили, що вб'ють її, якщо тюремні власті не виконають їх вимог. В'язні були озброєні саморобними ножами.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ НЕГРИТЯНСЬКИЙ проповідник Джессі Джексон останнім часом розіґрує дуже делікатну політичну ролю, бо за всяку ціну намагається втримати свою крайову важливість, а в той же час робить політичні заходи, щоб кандидувати на посадника Вашінґтону. Незважаючи на те, що він дотепер офіційно своєї кандидатури не подав, знавці позакулісової політики столиці стверджують, що Джессі Джексон веде тиху розвідчу політику про можливості своєї перемоги проти теперішнього посадника Меріона Беррі, також негра.

НАМАГАЮЧИСЬ БУТИ провідником у змаганнях за чистоту довкілля від різнородних отруйних випарів та інших занечищень, ЗСА старається розробити широкі пляни міжнродного маштабу для кооперування у боротьбі з цим нещастям і тому хоче піднести цю справу на вершинній конференції в Парижі наступного тижня. У зв'язку з цим урядові чиновники підкреслюють те, що на цьогорічних вершинних нарадах сімох найбільш індустріяльних країн ці справи стоятимуть у центрі уваги нарад.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Літо, оселі, імпрези, гості з України

Так мудро захотіла природа, людський організм і традиція, що літо зі своїм сонячним теплом і зеленню довкілля стало наймилішою порою року. Може не для всіх, бо є фанатики зимового спорту, які воліють зиму з її снігом і льодом. Але хоч є й такі, які звикли брати службову відпустку зимою, величезна більшість континентів Европи й Америки (може й інших), вірна літові. У південних країнах Европи й Америки існує й двогодинна полуднева „сієста", в якій все у містах завмирає. В Україні від Попраду по Дін цього не було і нема. У нас і тепер на поселеннях у діяспорі таки першуном є літній сезон. Кажуть, що нормальний спосіб життя людини повинен бути — вісім годин праці, вісім годин сну і вісім годин відпочинку. У практиці ледве чи хтось дотримується такої математики. Але дотримується того, щоб літом тужити у містах за кращою природою, ані ж розпечений асфальт.

Коли українці стали здебільшого заможнішими, коли вони піднеслись на вищий соціяльний щабель після первісного трудного змагання за хліб насущний, постали великі і малі союзові, організаційні й молодечі літні оселі, зароїлось від приватних відпочинкових осель і перестали бути рідким люксусом приватні доми у залісених околицях. Особливим сантиментом втішаються Кетскилські гори, бо вони напрочуд схожі на українські Карпати. Тут найбільша з усіх осель „Союзівка", власність УНСоюзу, тут „Верховина", власність Братського Союзу, тут великий Пластовий табір і великий табір СУМА та гарний табір ОДУМ, всіх трьох українських організацій молоді. Українською перлиною у Кетскильських горах є Гантер Нюйоркського стейту.

Похвально, що українці не заповнюють літній відпочинок неробством, а влаштовують спортові ігрища, навчальні курси по таборах, фаховий навчальний курс вищого ступеня в Українському Науковому інституті при Гарвардському університеті, концерти, доповіді і — найчисленніше — мистецькі виставки.

На цих виставках щороку показані сотні експонатів високої мистецької вартости. Їхні творці тільки тому не мають міжнародного імени, що все ще існує загальна міжнародна деконьюнктура для української проблематики, для українського прізвища. Сполучено відпочинок із пієтизмом до тіловиховання і до культури. Це добре, це гарний позитив.

Цього і подекуди вже минулого року дещо змінився вигляд українського літа в Гантерських горах та взагалі в Америці. Із зростом заможности зріс туристичний рух: наші люди їздять по широкому світі, частіше, як будь-коли раніше відвідують Україну, користаючи з тамошньої „відлиги", в якій легше й приємніше порушатися, хоч прикро дивитися на тамошні злидні. Їздять і по широкому світі — і це теж добре. І щораз більше наших людей придбали собі власні хати у таких околицях, де можуть відпочити. Найкращим теперішнім „новум" у наших літніх оселях є запрошування туди гостей з України. І тих, які прибули сюди, як недавні політичні в'язні і користуються пошаною нашою, і тих, що їх „виписується" з України на відвідини — воно все ще триває довго, але трохи коротше і легше, як було колись за тісно засуненою залізною завісою. Таке запрошування рідних з України, письменників, учених і мистців — затіснює духовий зв'язок нашого соборництва.

Очевидно, на все наше життя кладе свою важку руку 1) час і 2) наступ природної асиміляції. Час вдаряє по молодості, засріблює голови і страхітливо проріджує ряди дідусів і батьків. А наступ асиміляції до англомовного оточення впливає не тільки на зміну мови, але й психіки, нахилів, цілої духової настанови. Це велика й найболючіша проблема нашої молоді, проблема, про яку дехто з наших розсудливих батьків, учених психологів і виховників висловлюється як про квадратуру кола. Проте крайні песимісти помиляються. Український нарід тугий і хоч скорчиться українська вільна громада, хоч матиме інший вигляд, хоч будуть присилувані єднатися установи й організації, які тепер ще заздрі за свої суверенні назви й статути, все одно українство у діяспорі, особливо в Америці й Канаді, не загине. Пригадаймо, який ентузіязм запанував у нашій молоді, коли прийшла акція допомогти нашим братам і сестрам, що карались, у „психушках" і ҐУЛаґах. Новий ентузіязм настане, новим вітром повіє, коли набере сили руху відродження в Україні національної гідности й національного руху. Вже тепер можна почути мудрі слова декого з прибулих поважних діячів з України: „Чого ви картаєте наших дітей і молодь, що вони говорять по-російськи і наших батьків, що посилають дітей до російських шкіл, коли й ви тут, у країні повної свободи, не шануєте рідних приватних і церковних шкіл і ваша молодь нехтує рідною мовою". Гірко, але правдиво. І, може, й у цьому прийде реакція на краще. У світі виграють оптимісти.

Микола Бараболяк

ОСТАННІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ — ІСПИТ ПОЛІТИЧНОЇ ЗРІЛОСТИ!

Важко не бути чорним песимістом, коли думка сходить на питання нашої визвольної політики. До останніх виборів до Конгресу Депутатів у СССР мав я ще деякі сумніви, що може ще не так погано, як я це бачу. Після виборів мої ілюзії розвіялись. Деякі націоналістичні кола у Польщі роблять докори Лехові Валенсі, що він продав патріотичну польську душу запроданцям Кремля, ідучи на компроміси. А виявилось, що цей еклектромонтер із Ґданська має більш політичного глузду, чим усі софістиковані польські політики разом. Він зрозумів, що фронтальна атака на комунізм у Польщі передчасна. То він погодився на переходове 35-відсоткове представництво в сеймі, враховуючи, що вибори дають знамениту нагоду цілковито політично скомпромітувати комунізм у Польщі. І так сталось. Хоч участь громадян у виборах не була надто ентузіястична (62 відс.) то це вистачило, щоб скреслити з лист усіх режимних кандидатів на послів, так що ні один із них у першій рунді виборів, не вийшов. Опозиція перемогла. Коли б нормальні конституційні умови, влада мала б перейти у руки „Солідарности". Але Валенса тямить, що не пора ще на таке.

Така ж нагода знівечити політично режим існувала й на Україні. Виборча система теж давала нагоду виборцям відкинути всіх лакеїв Москви, скреслюючи їхні імена, так щоб не дістали 50 відсотків голосів і не вийшли у виборах. Таке сталось у деяких округах, де режимні кандидати перепали, і мусіли бути переведені додаткові вибори. Але не всюди. Щербицький боявся „балотуватись" у столиці, і „перейшов" у Дніпропетровщині. А коли б у нас національна свідомість, а навіть не свідомість, а просто не рабська ментальність, то ми могли, як поляки, скомпромітувати Щербицького і його прихвостнів! Здоровий інстинкт народу повинен був дати вияв гніву народу за все зло, яке Щербицький народові України заподіяв. Чому так не сталось? А й тому, що деякі провідники замість заохочувати населення голосувати і скреслювати кандидатів, тобто голосувати неґативно, що могло мати дуже позитивний політичний вислів і вислід, накликали бойкотувати вибори. Завдяки неґативному голосуванню в деяких округах вийшли у другому голосуванні нережимні кандидати, але нагоду збити головного ворога народу — Щербицького — проґавлено.

І тут джерело мого політичного песимізму. Побував я в Україні за брежнєвських часів, і вивіз з України дуже політично прикрі висновки. Вірив, що тепер, коли полегшало, народ може дещо напростує хребет.

Коли декілька літ тому намагався я у Львові звести розмову з колись мені добрими знайомими і приятелями на політичні теми вони виявляли повне незаінтересування тими питаннями, це було для них прямо „табуля раза". Виглядало мені, що страх вимазав у їх умах зовсім мислення на такі теми. А були це інтеліґенти. Коли і нині говориш із відвідувачами з України, їх політичні аспірації теж дуже мрячні. Роблять враження розгублених. Але є й інші. Вони розповідають несотворені речі про живий патріотизм наших людей, зорієнтувавшись, що нас це „бере". Зокрема нас захоплюють розповіді про нечуваний „розквіт" Католицької Церкви, про ієрархію цієї Церкви, яка налічує аж 19 владик, і хоч тисяч священиків, про три духовні семінарії й інше. За такі підкріплюючі нашого духа історії, ми щедро нагороджуємо промовців збірками. Тих, хто намагається передати нам правду про ситуацію дома, щиру правду, ми не то що не запрошуємо на люкративні збори, а іноді принижуємо морально. Наприклад, Руденко заслуговував би на більше уваги, але він людина засеріозна, щоб підлещувати! Дуже вимовні розмови зі сірими відвідувачами з України. Одна молода жінка з Івано-Франківщини була заінтересована тільки тим, щоб витягнути від вуйка якнайбільш цінних подарунків і виявляла незаінтересування, а то й нехіть, навіть відправами в церкві... А це донька мами, яка дуже потерпіла за те, що носила колись вареники хлопцям у лісі...

Важко бути оптимістом, коли дивишся тверезо на те, що твориться нині в Україні. Я все обстоював конструктивну політичну настанову наших людей на поселеннях, розуміючи під тим якнайбільше контактів із земляками в Україні, чи то поїздками туди, чи гостюванням тих, що прибувають відтіль. Утримувати як найбільші контакти з материком, і причинятись таким чином до розбудови України над Дніпром, а не над Гадсоном. А дехто з нас поводиться так наче б тамтешня Україна — не-Україна..., а вся вона тут! Песимізм насуває сумну думку: може насправді Україна тільки те що тут, а там уже „дике поле" — як колись висловився Валентин Мороз!

Настанова наших людей в Україні до останніх виборів, де була нагода проявити у видимій формі що наше українство не завмерло ще, відкинувши у виборах Щербицького і його когорти, — завело на жаль! Для мене це дуже прикрий доказ українського малоросійства, та державницької незрілости народу в цілому! Поляки здали іспит у їх політичних умовах, не ми в наших!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про одну щоглу і два прапори

Колись перед сорока, а то і більше роками, коли ми прибули до Америки і після років скитанчя шукали за постійним місцем та першим справжнім „домом", ми вибрали дім, що своїм оточенням, широкими соснами і розлогою муравою нагадував наш дім, там у далеких Карпатах. Отож, не було ніяких сумнівів що саме ця хата, хоча була у приморській пласкій, як стіл, місцевості, що ніяк не могла мати нічого спільного із гористою Гуцульщиною, стане нашим другим домом, в якому виростатиме нова українська родина.

Усе нам у цій хаті підходило до вподоби за вийнятком моїх сумнівів щодо високої щогли, що на мураві перед самим таки домом, пнялася аж понад сосни.

І пощо вона тут стоїть — питалася я, — хоча добре знала, її призначення. Чи маємо вивішувати американський прапор на всі державні свята?

Але щогла стояла міцно вмурована у землю і треба було з нею погодитися. Коли ми „святкували" вперше як власники хати День Незалежности Америки, мені було дещо ніяково, бож у всіх сусідів, в цілому містечку, американські прапори повівали біля домів, на усіх рогах вулиць і на усіх щоглах, за виїмком нашої. Десь там в кутку нечистої совісти у відношенні до країни, що нас, „переміщених," пригорнула, я оправдувала нас, що „якби так можна було вивісити наш український прапор, то наша щогла не світила б пусткою".

Від того часу пройшли роки і багато змінилося у нашій демократичній, прибраній батьківщині. Чи ізза ненависної війни у В'єтнамі, чи із рухом необмеженої свободи серед молоді, що перейшла декілька стадій від „бітників" через „гіппіс" і „дітей квітів" аж по сьогоднішні „панк" — але прапор уже не є цією святістю, що був колись. І ми бачили його знищеного на різних демонстраціях, ми бачили як кусками його прикрашували „джінси" з різних непочесних сторін, та ще і тим гордилися. Щораз менше також було хат у нашій малій місцевості, які б вивішували прапори на щоглах у дні державних свят.

А ця байдужість, а то і брак пошани до національного прапора з роками заразив і нас — нових громадян цієї країни, бо цей американський таки, не був зовсім „наш", а свій український також не так часто підіймався уверх. Правда, він завжди гордо повівав на щоглах поруч американського на молодечих таборах, на демонстраціях на національних святах але... вдармося у груди: чи ми навчаємо нашу молодь достаточно про пошану до національного прапора, про привіт йому, про мовчанку при його піднесенні? Чи багато із наших нових поколінь вміє співати так улюблену колись пластову, але сповнену змісту пісню: „Прапоре наш, замай нам в гордій славі?"

Подібних питань торкається тепер публічно також американська спільнота у відношенні до молоді, але також у зв'язку з останнім рішенням Верховного суду, що американський прапор можна безкарно спалити. Совість пересічного щирого американця глибоко порушена і це може бути зворотною точкою у його патріотизмі, символом якого був і є національний прапор.

Але і наша байдужість саме тепер захитується коли бачимо синьо-жовті прапори в руках наших земляків на вулицях Львова чи Києва. Бож як бути байдужим, коли вони там переживають після довгих років перші іскорки свобідного вияву національних почувань?

Сьогодні, коли пишу ці рядки, американський нарід святкує день своєї незалежности. Щогла біля моєї хати вже давно не існує, зламана гураґаном, на ім'я якому було „Глорія". Але в моїй уяві я знову бачу цю щоглу високу, струнку. Тільки тим разом вона прикрашена гордо двома однаковими прапорами: один із них спрямований на схід, а другий — на захід.

О-КА

М. Паламар

ПІДТРИМУЙМО УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ

Сьогодні преса дуже поширена в культурному світі, її ж бо завдання особливо важливе, але про це писати, здається, не потрібно. Але ще більше важливу ролю преса виконує для політичної еміґрації, розкиненої по великих просторах світу, бо вона творить органічний зв'язок для людей з національними амбіціями та обов'язками супроти рідного краю.

Крім вісток про біжучі місцеві і світові події, повідомлень та оголошень різного роду, преса також дає загальні культурно-освітні відомості з різних ділянок науки та огляд всяких проблем власної спільноти. Все це привертає увагу організованої спільноти до актуальних справ та збагачує її відомостями в короткому часі та масовому поширенні. Тут треба признати заслуги ініціяторам, які апелюють до „дрімучих умів" та за посередництвом тієї ж преси уприємнюють вечори праці, даючи цікаві відомості про свої та чужі проблеми чи то й досягнення.

Преса до певної міри є продуктом спільноти для її власної потреби — виміна думок та інформації, що творять унапрямлення чи цілеспрямовання, як також удосконалення національного світогляду.

При цій нагоді треба зазначити, що в кожній спільноті успішність всякої господарської одиниці, включа пресу, залежить не лише від доброго господаря, але також від коньюктури, в якій йому приходиться працювати. А цю коньюнктуру чи оборот обставин в пресі творять так постійні, як і доривочні дописувачі. Отже, щоб преса була успішною, дописувачі повинні давати цікаві статті й листи, притримуючись, очевидно, основних журналістичних етично-моральних та культурних засад.

Ледве чи будь-коли був у пресі допис або лист, який усім читачам припав би до душі, але тут відповідна критика чи научна оцінка, неконечно безпосередня, може дати багато користи. Об'єктивні й раціональні дописи в пресі на цю чи іншу тему могли б дещо допомогти дослідникам-коментаторам віднайти те, чого, можливо, належно не зроблено у відповідний час, що могло б улекшити працю й майбутніх істориків, завданням яких буде дати відповідну оцінку для історичних подій наших часів.

Українська спільнотаназагал любить свою пресу, яка, на жаль, здається, є постійно дефіцитною та існує завдяки підтримці різних українських установ, як наприклад, Українського Народного Союзу, ідейності пресового персоналу, фінансовій допомозі головно асекураційних товариств і невеличкого числа жертвенних осіб нашої діяспори. Як нам відомо, навіть довго існуючі великі пресові підприємства Америки інколи оголошують банкрутства або роблять різні заходи, щоб продовжити існування видавництв, які, як господарські одиниці, не дуже то й рентабельні взагалі. Отже, одиниці української спільноти не повинні обмежуватись до передплати лише одного часопису чи журналу, які властиво не дорогі, порівнюючи з іншими речами.

Українська еміґрація досить чисельна та багата й власну пресу — органічний зв'язок — може легко втримати, як і підтримувати різні цінні видання у власній та чужих мовах, особливо пра історії (тобто археології) та джерельної історії України, що конечно необхідне в західньому культурному світі. Потрібно лише не піддаватись впливам великої тут свободи й добробуту, що, як часто, спричинює занепад національно-духових і моральних аспірацій організованої спільноти у вільному світі...

ЧЛЕНИ ГОНКОНКҐСЬКОЇ леґіслятури прийняли звернення до уряду Великобританії з вимогою надати притулок тим мешканцям Гонґ-Конґу, які не захочуть переходити під владу комуністичного Китаю в 1997 році, коли Гонґ-Конґ буде переданий Пекінові. Рішення гонкгонґської Законодавчої ради було прийнято, незважаючи на офіційну відмову Лондону ґарантувати право притулку для 5.7 мільйона громадян цієї колишньої британської колонії. У зверненні міститься заклик повернути статус повноправного підданого британської корони всім англійцям, що проживають у Гонґ-Конґу.

Роман Волчук

БОРИС ЛІСАНЕВИЧ — БАТЬКО МОДЕРНОГО ТУРИЗМУ В НЕПАЛІ

VII.

Були це залишки групи „старовірів", релігійної секти що після революції втекла перед переслідуванням до алтайського району південного Сибіру і там поселилася на совєтсько-китайському кордоні, де вдалося їм прожити до кінця Другої світової війни. В 1946 році совєтські військові частини в боях із старовірами захопили їхнє село Чінкуре, зруйнували його і вимордували жінок і дітей, які там залишилися. Командир старовірів, вернувшися на згарища із залишками свого бойового загону зарядив втечу до Монголії. Трупа, що спочатку нараховувала 115 людей поволі посувалася на південь, у напрямі до Сінкіянґу, що ще був під владою китайських націоналістів. Але в 1949 році китайські комуністи дійшли теж і туди, і старовіри помандрували в напрямі далекого Тибету, пристаючи подорозі то до залишків націоналістичних військ, то до загонів протикомуністичних партизанів казахського отамана Османа Батура. У збройних сутичках і довгій мандрівці через пустелю Ґобі їх число, що остаточно добилося до кордону Тибету, змаліло до 23-ох осіб. Тибетські власті, що теж вже боялися китайської інвазії, прийняли їх нерадо, і тільки після довгих митарств вдалося старовірам одержати збірну візу, що дозволяла їм на перехід до індійського Сіккіму.

Від цього часу, на протязі дев'ятьох місяців, Борисові припала роля бути їх господарем, опікуном і перекладачем. Використовуючи свої зв'язки з індійськими урядовцями, йому пощастило забезпечити для них праміщення в двох бараках в городі колишньої резиденції віцекороля, куди він доставив теж і меблі та інше устаткування. Щоб роздобути фонди на їх утримання, Борис навіть вернувся до виступів з танцями і дав кілька бенефісових виступів на користь втікачів. Остаточно, їх справою зайнялася Толстовська Фундація, і старовіри, за допомогою Бориса, переселилися до Америки.

Перше знайомство з Непалем

У тому ж часі в сусідньому Непалі назрівали події, що довели до повалення ксенофобного режиму ранів і повернули дійсну владу правному королеві.

Після перших своїх відвідин Калькутти 1944 року та конспіративної зустрічі із своїми прихильниками і Борисом, король Трібгуван ще декілька разів приїздив до Калькутти під медичним претекстом і, коли тільки йому вдавалося змилити чуйність своїх охоронців, він потайки зустрічався у мешканні Бориса з генералом Магабіром та іншими екзильними мешканцями не балю, які плянували переворот. Один з учасників цих сходин був М. П. Коірала, який опісля став прем'єр-міністром нового непальського уряду. Накінець довгі приготування принесли успіх. Осінню 1950 року, фінансована Магабіром непальська Конґресова партія, підняла повстання у східньому Непалі. Трібгуван виїхав із своєї палати в Катманду нібито на полювання, подорозі в'їхав за огорожу індійської амбасади і попросив захисту. Індійці перевезли Трібгувана літаком до Ню Делі, де його з усіми почестями привітав президента Індії разом з прем'єром Неру. Король проголосив проклямацію до непальського народу, закликаючи до підтримки революції і в лютому 1951 року, після перемоги вірних королеві військ, Трібгуван у тріюмфі повернувся до Катманду, вже як дійсний володар.

Наслухавшися про таємничу і досі відгороджену від світу країну від Магабіра і самого Трібгувана, Борис радо скористав з їхнього запрошення відвідати Непаль. 23-го вересня 1951 року на новій летунській доріжці коло Катманду, де ще недавно паслися буйволи, приземлився малий особистий літак Трібгувана, пасажиром якого був Борис в товаристві Магабіра. Звикнувши до брудних і обдертих індійських нуждарів, які залюднювали Калькутту, Борис мило здивувався, коли побачив навколо літака пристойно одягнених і приємно усміхнених непальців, які дивилися на нього з неприхованою цікавістю, але поводилися з приязною гідністю. За останній рік мешканці просторої долини Катманду потрохи звикли до небачених раніше малих і великих літаків, що привозили нових людей і всякий вантаж, а з-під їх хвостів часто висипалися всякі машини, авта і грузовики. Кажуть, що деякі мешканці довколишніх сіл пояснювали своїм допитливим дітям, що „ці ще малі, а як вони підростуть, то їм теж виростуть крила і вони почнуть літати". Борис побачив, що хати в цих селах чепурні, здебільшого двоповерхові, під солом'яними стріхами, вимазані глиною і гарно розмальовані.

В самому старинному місті Катманді теж не побачив він біди і нужденних будок. В охайних мурованих з цегли будинках, на забрукованих камінням вулицях і майданах коло незчисленних святинь жваво проходило життя вдоволених мешканців, у яких не було електрики, телефонів, трамваїв і різких запахів спалюваної бензини. Все йшло згідно з порядком, що небагато змінився на протязі останніх кількасот років. У мряці, що все сповиває Катманду, в ранішніх годинах, гірськими стежками до міста прямували сотні селян з кошами овочів і городовини; ішли прочани зблизька і навіть з далеких околиць Непалю і Тибету до святих індуських та буддистських місць Катманду. В майстернях відгороджених від вулиці дерев'яними решітками працювали ремісники — гончарі, ткачі, різьбарі в дереві й сріблі. Вулицями поміж торгівців протискалися паломники, а з ними йшли і приґравали сопілкарі та інші музиканти. В сусідніх містечках Патан, Кіртіпур і Бахтапур, що ще двісті років тому були столицями маленьких королівств, Борис несподівано побачив фантастичні святині і палати в формі багатоповерхових паґод, у стилі що його власне створили більш як тисячу років тому місцеві майстри з племени неварів, які від прадавніх часів замешкували долину Катманду. Ці муровані будівлі — а було їх безліч! — прикрашували дерев'яні колони, навскісні підпори навислих дахів, одвірки й обрамування вікон вирізьблені делікатними взорами, золоченими або різнобарвно розмальованими. Але це не був якийсь штучно відреставрований мертвий архітектурний заповідник, але сповненні життя містечка, і Борисові видалося, що якась магічна „машина часу" перевезла його на кількасот років назад, у середньовіччя.

Першого вечора, коли Борис відвідав свого знайомого індійського дипломата, при вході до його мешкання, чекало на Бориса велике авто. За колесом був сам король Трібгуван, який звиклий до неформальних зустрічей з Борисом в Калькутті, нехтував всякими приписами двірського протоколу і часто проводив із ним час на ґутірках та особисто проводив його по околицях столиці.

Чар нововідкритої і ще „незіпсованої" модерною цивілізацією країни і уважливість самого монарха піддали Борисові думку покинути підупадаючу по війні задушливу Калькутту і переселитися з родиною до Катманду. Практична можливість для цього відкрилася незадовго, коли король, вдячно пам'ятаючи заслуги генерала Магабіра для привернення йому влади, найменував його міністром індустрії. Проблема була тільки в тому, що в Непалі тоді ніякої індустрії ще не було. Але Борис знайшов на це розв'язку і, покликаючися на свій „індустріяльний досвід" з ґуральнею в Куч Біґарі, запропонував Магабірові збудувати державну ґуральню у Непалі, з якої, за Борисовим розрахунком, мали б бути фантастичні податкові прибутки для королівської скарбниці. Складено умову, за якою ґуральня мала б мати монополь на продукцію і продаж алькоголю в цілому королівстві. Винагородою для Бориса мала б бути одна третина чистого прибутку, а він ґарантував державі мінімум 120,000 рупій річного податку.

Незадовго Борис переїхав на постійне перебування у Катманду, із своєю родиною, яка тим часом побільшилася ще одним сином. Переселилася з ними теж і Борисова мати, Марія. Із своїм звичайним ентузіязмом Борис почав працю над імпортом потрібного устаткування, шукання потрібного персоналу, наладнання продукції й організації торговельної мережі на території Непалю. Але скоро показалося, що добрі на папері пляни натрапляють на труднощі, яких він не передбачував. Полагоджування справ в непальських міністерствах, де ще не чули про такі удогіднення як машини до писання і всі документи, писалися і копіювалися ручно тисячами дрібних бюрократів, розтягалися місяцями.

Продовження буде.

„Приїжджайте...

(Закінчення зі стор. 1)

— Там люди живуть надіями, — з переконанням говорить наша мисткиня — і я мушу вам сказати, що навіть в Донецьку я не почувалася так відчужено, як почуваюся тут... А ще коли ми поїхали у заповідник в степу там я дихала справжньою Україною. Трава така пахуча, а земля така чорна, якої я ще у житті не бачила. Там теж знайшла я першу таблицю українською мовою... але про заповідник напишу вам статтю — тож тепер тільки про загальні враження.

— Знаєте, коли ми переїхали до Києва, то побачили щойно цю велику різницю, яка там пробивається на кожному кроці. Хоча ще, наприклад, у музеях сторожать кімнати жінки, які вживають лише російської мови, а мені телефоністка дала поучення, що, мовляв „говоріть собі по-українському в кухні. Хочете зміни заводити???" — але ми мали там тим разом справді незабутні переживання.

Показується, що наша мисткиня поїхала тим разом в Україну не з порожніми руками, а з цілою збіркою своїх картин графіки, що її показала в Донецьку, а в Києві подарувала вона в цілості її Товариству Української мови.

І тут в А. Оленської-Петришин помітно тремтить голос і нам здається, що помічаємо в неї дивно вологі очі, коли вона розповідає про цю подію. Наша мисткиня каже, що пішли вони послухати доповідей на конференції Товариства Української Мови, де, між іншим, одверто говорилося про колонізацію, голод і русифікацію.

— І уявіть собі, — каже вона зворушено, — Дмитро Павличко представив нас публіці і повідомив, що я подарувала свою збірку графік для Товариства та попросив мене до слова. Ціла авдиторія зірвалася з місць і привітала мене гучними оплесками. Я не могла цього зрозуміти, чому якраз мене? І що властиво я в порівнянні із ними, що досі стільки натерпілися! Мені зворушення відобрало голос і я могла лише подякувати їм за все, що вони тепер роблять. А опісля, як все скінчилося, ці чужі, але українські люди підступали до мене і говорили так сердечно, якби ми зналися давно. Вони мені дякували і просили, щоб приїжджати знову до них, не забувати. Молода дівчина, стискаючи мою руку, просила: „Приїжджайте знову до нас! Залишіться тут жити, ми вас потребуємо..."

Наша мисткиня не може віджалувати, що їхня програма та опіка у тамошніх науковців не дала їм можливости довше перебувати поміж своїми у Києві.

Їм треба було ще і у Москву. Але і там, як вже знаємо від інших приїжджих, тепер вже велика група українців, які спілкуються із іншими національними групами. Там, однак, всюди, після спостережень А. Оленської-Петришин просувається ідея двомовности. В Москві безумовно централізується мистецьке життя, можна побачити найкращі мистецькі виставки, найкраще відновлені церкви. Але коли йдеться про релігію — панівна православна російською мовою, і вона наскрізь „урядова". І така вона не лише у Москві, — стверджує наша гостя, — але також і в Києві, хоча щораз більше людей повертається до Бога.

Вона показує нам ряд цікавих світлин, що їх обіцяє залучити до статтей, які напише про свої мистецькі враження із поїздки.

На прощання питаємося чи думає вона із мужем відгукнутися на щирі запрошення земляків із Києва, тим більше коли в часі теперішнього перебування в Києві — проф. В. Петришин на іменовано іноземним почесним членом Київського Математичного Товариства.

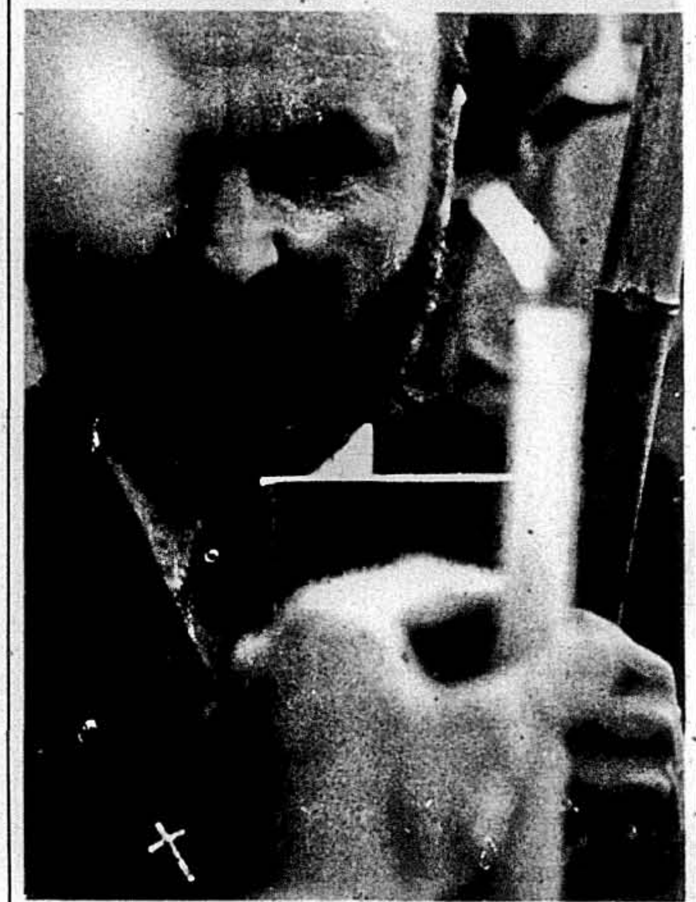
У Арки Оленської-Петришин знову заблистіли вологістю очі і вона стиха відповідає: „Їхала б хоча і завтра..."

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

І. Калинець скандує: „прокуратор, прокуратор..."

О. Карелін на поминках у Львові.

Марта Кокольська і Ед Іванко — солісти ювілейного концерту УНСоюзу і хору „Думка"

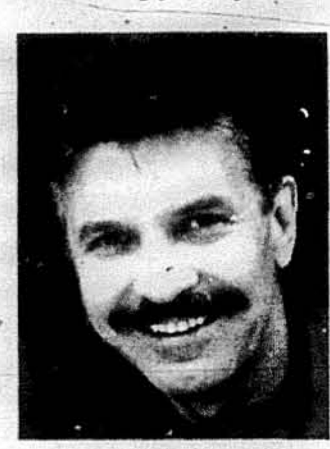
У неділю, 17-го вересня 1989 року в престижевій залі Ейвері Фішер Гол (Лінкольн Центр) відбудеться величавий концерт для відзначення 95-ліття Українського Народного Союзу і 40-ліття Українського хору „Думка". Крім „Думки", його вокального ансамблю та піяністки Татяни Поташко, участь у концерті візьмуть наші відомі солісти, які протягом довгого існування хору спільно з ним виступали, як теж Танцювальний ансамбль Роми Прийми-Богачевської.

Нема ні одного міста в З'єднаних Стейтах і Канаді з більшим скупченням української еміґрації, де протягом довгих літ на безчисленних концертах і академіях не радувала б своїм солов'їним голосом нашу громаду Марта Кокольська-Мусійчук. Підсумовуючи дуже прихильний відгомін про неї в українській і чужомовній пресі можна без вагання назвати її провідним українським сопраном на еміґрації. У неї завжди прегарна дикція, бо її нахил до декляматорства й драми був знаменний від дитинства. Своїм м'яким глибокого тембру голосом та знаменитою інтерпретацією здобула собі належне місце й популярність. Хоч добре відома в нашій громаді ця скромна і талановита співачка, не кожному відомі її досягнення у співочій кар'єрі.

Школу сольоспіву і драма розпочала у славному „Моцартеум" у Зальцбурзі, а продовжувала в Ню Йорку. Як солістка Міської Опери в Ню Йорку виступала в багатьох провідних ролях. Її оперний репертуар включає коло 35 ролей в таких відомих операх: „Отелло", „Ля Травіята", „Трубодур", „Турандот", „Богема", „Аїда", „Кармен", „Фавст", „Манон Леско" і багато інших.

Марта Кокольська-Мусійчук

Ед Іванко

З українських опер треба відмітити її провідні ролі в таких як: „Запорожець за Дунаєм", „Катерина" „Наталка Полтавка", „Відьма", „Ноктурн", „Анна Ярославна", „Довбуш", „Тарас Бульба", „Назар Стодоля", „Купало" й інші. Крім виступів у Міській опері, співала у престижевих залях Америки й Канади в Ню Йорку, Філядельфії, Чикаґо, Дітройті, Торонто, Монтреалі й інших містах, понад 200 концертів в університетах і коледжах та з 700-членним хором й оркестрою в „Карміна Бурана" в Лінкольн, Небраска. Про її виступи висловився міжнародний рецензент так: „...Краса голосу з особливою м'якістю на високих тонах, які вона виконує дуже свобідно і з багатством звуку."

До успіху концерту причиниться гостинний виступ Едварда Іванка, уродженця Вінніпеґу, який зараз перебуває в Каліфорнії. По закінченні студій в Манітобі він відбував турне п Европі з Британською оперною компанією Велш. Його музичний талант допоміг йому поєднати естрадну музику з клясичною, в яких він у своїх виступах однаково себе виявляє (опери „Тоска", „Чарівна флейта", „Фіделіо", „Ля Періколє", „Весела вдовичка", „Кармен" й інші). В Канаді виступав у Шекспірових драмах „Король Лір" та „Ричард II" і т.д. Власне його драматичний талант, вродливість і приємна поява на сцені разом із наполегливою працею і старанням відкрили йому дорогу на Бродвей („Мюзікалс"), де він дебютом у „Кантебері Тейлс" здобув міжнародну театральну нагороду. Там він виступав у виставах: „Ля траджеді де Кармен", „Рекс", „Нікербокер голідей", „Літтл Найт мюзік" та інших. Мав свою телевізійну програму „Ед Іванко шов" й інші, як теж награв велику кількість платівок. Тому кілька місяців був заанґажований в Японії (Токіо) до участи в прем'єрі історичної оперети „Сесуе", а тепер перебуває у Каліфорнії, вдоволений зі свого чергового досягнення — провідної ролі в „мюзікал" С. Сондгіма „Свіні Тод", в якій виступає із відомою акторкою Джін Стейплетон. Чистий мелодійний ліричний тенор здобув йому громаду в Америці й Канаді, де брав участь у численних фестивалях і концертах. Радо й тепло зустрічала його публіка кількакратно під час виступів самостійних і в дуетах із солістом Метрополітальної опери Андрієм Добрянським в Українському Інституті Америки в Ню Йорку. Треба відмітити його гармонійні виступи з хором „Думка", де особливе признання він дістав за зворушливо виконане сольо в „Лічу в неволі", муз. Д. Січинського. Ед Іванко радо виступає на українських імпрезах, а його гостинний виступ на ювілейному концерті УНСоюзу порадує українську й чужинецьку публіку.

Ольга Гасцька

Небуденні сходини

У п'ятницю ввечорі, 14-го квітня, відбулись сходини Українсько - американських ветеранів, мишиґенської станиці 101. Станиця тепер нараховує коло 100 членів, ветеранів американської армії з Другої світової війни, корейського конфлікту, в'єтнамської війни, і вояків, які недавно залишили військову службу.

Давид Е. Боньор

Небуденним цього вечора було те, що в ряди нашої станиці вступило 3-ох нових членів, між якими були: ветеран конґресмен Давид Боньор; ветеран — жінка, Дженні Марилів і Петро Боднарчук.

Після відчитання денного порядку сходин, командир станиці Стефан Віхар, представив нових кандидатів-членів, подавши їхні біографії і військові дані про них. Бо, щоб стати дійсним членом Українсько-американського з'єднання, вимагається, щоб дана особа була ветераном американської армії. Стефан Віхар, представляючи конґресмена Давида Боньора, сказав, що він є приятелем українців. Хто є такий конґресмен Баньор? Перш за все він є українського походження, народжений в Америці, третя ґенерація. Його діди по матері походили з Києва і Галичини (Іван і Євгенія Гаврилюків), які приїхали до Америки ще перед Першою світовою війною. Д. Баньор виростав в Дітройті, де в університеті закінчив початкові студії з політичних наук і економічних, а вищі студії закінчив в університеті у Айові і там дістав диплом маґістра з тих самих предметів. Повернувшись до Дітройту, Баньор заанґажувався в політиці і в 1972 році був вибраний до стейтової леґіслятури, а чотири роки пізніше — до Конґресу у Вашінґтоні. Конґресмен Боньор вже був перевибраний сім разів і там займає високе і визначне становище, а також займає ключову позицію в Комісії торгівлі. Він був часто одним з тих відважних спонзорів і рушієм пропозицій нового законодавства відносно в'єтнамської війни, в'єтнамських ветеранів, довкілля, податкової реформи, закордонної політики, торгівлі, а особливо був і є дуже активним в обороні прав людини. Це виявилось під час трагічного припадку чи радше афери, що сталось з Мирославом Медведем, якому наші урядові чинники відмовили політичного азилю і всупереч всім гуманним принципам, віддали Мирослава совєтам на поталу. Конґресмен Боньор старався тоді робити, що тільки міг. Він протестував і противставлявся всім урядовим чинникам, але взяли до уваги те, що тоді був час „продажу" пшениці, напередодні зустрічі на „вершинах", відлига і т. д., він не міг врятувати Мирослава.

Конґресмен Боньор підкреслює своє українське походження і, будучи приятелем українців, в Конґресі піднімає свій голос про змаг і боротьбу українського народу за свою державну незалежність. Під час святкування 22 січня в Конґресі, він виголосив промову про український народ і його боротьбу за волю. На святі 22 січня в Дітройті (Воррені) він особисто брав участь і був одним з головних промовців.

Промовляючи в Конґресі, він звернувся з закликом до своїх колеґ — конґресменів, щоб підтримали змаг українського народу за свободу і волю, щоб Україна стала вільною між вільними народами. Це було записано в Конґресовому протоколі. Він став в обороні українських політичних в'язнів. Не будемо тут вираховувати всіх подробиць його старань і зусиль. Треба тільки підкреслити, що він заслуговує від нас всіх признання і похвалу. Очевидна річ, що конґресмена Боньора треба підтримати в недалеких виборах. Тому закликаємо всіх українців, які живуть в його районі, включитись в його передвиборчу кампанію, підтримувати його фінансово і голосувати за нього. Між іншим, на сходинах того вечора зібрано понад 500 дол. на виборчу кампанію Боньора. Добрий початок, ветерани!

Під час запитів і відповідей (новий бізнес) була піднесена справа стрільця (капрала) Юрія Граба, який загинув біля Піонґ Янг, Північна Корея, що свідомо віддав своє життя, щоб врятувати життя своїх оточених друзів парашутистів. Юрко, недавній еміґрант з таборів ДіПі, віддав молоде життя в обороні свободи своєї нової прибраної батьківщини в боротьбі з комунізмом, що держить в ярмі колишню батьківщину Україну. Мрією Юрка було стати громадянином своєї нової батьківщини, тому ми звернулись з питанням до конґресмена Боньора, що він може зробити, щоб Юркові надати громадянство посмертно? Конґресмен пообіцяв особисто зайнятися тим питанням.

Потім відбулася церемонія заприсяження нових членів, яка відбулась згідно з військовими правами, струнко, салютування прапорів (американського, українського і станиці) і т.д. Тут треба ще додати, що Дженні Марилів є ветеранкою, яка служила в 60-их роках в медичному корпусі. Народилась в Америці, італійсько-французького походження, її чоловік Стефан, також ветеран, є членом нашої станиці. Тепер маємо перше подружжя ветеранів, що є членами нашої станиці. Третім, що вступав в члени є Петро Боднарчук, ветеран в'єтнамської війни, що дальше сповняє свою службу в резерві. Церемонією проводили Стефан Віхар, командир станиці, Володимир Закарій, старший заступник командира, Мирослав Прийма, молодший заступник командира, Стефан Феденко, капелян, і Андрій Люблянецький, товариський суд.

Після церемонії всі були запрошені на перекуску, приготовану дружинами ветеранів. Ми вдячні їм за їхній труд. За перекускою зав'язались жваві розмови з конґременом Боньором, присвятив нам немало часу.

Пізною ніччю ми розійшлися з піднесеним духом і приязним задоволенням з цього буденного вечора.

Інж. Василь Мацьків

ЕВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА спільнота почне 7-го липня переговори з Польщею. Переговори приведуть до підписання договору про торгівлю і співробітництво між Спільним ринком і Польщею. Про це повідомив журналістів Ніко Веґтер — пресовий секретар виконавчого комітету Спільного ринку. За його словами, договір буде підписаний до кінця липня, коли почнуться літні вакації. Европейська економічна спільнота і Рада економічної взаємодопомоги підписали на початку цього року договір про співробітництво.

ВИКОНУЮЧИЙ ОБОВ'ЯЗКИ прем'єр-міністра Італії християнський демократ Чиріяко де Міта попросив президента республіки Франческо Коссіґу дати йому ще кілька днів, протягом яких він спробує зформувати постійний коаліційний кабінет. Переговори були припинені із-за становища, зайнятого лідером другої за впливом політичної партії попередньої коаліції — Соціялістичної. Лідер соціялістів Краксі відмовився увійти до складу будь-якої коаліції, якщо партійне керівництво християнських демократів, лібералів і республіканців не прийме спільної заяви, яка засуджує тактику їх колишнього партнера — радикалів.

ВІДБУДУТЬСЯ УЧИТЕЛЬСЬКІ КУРСИ

Торонто. — Комісія Шкільництва КУК Онтаріо повідомляє учителів українських шкіл, що учительські курси цього року відбудуться від 17-го липня до 4-го серпня у приміщенні Інституту св. Володимира, 620 Спадайна авеню в Торонто.

На курсах викладатимуть найкращі наші фахові сили з усіх рівнів навчання. Лекції відбуватимуться кожного тижня від понеділка до п'ятниці, від години 6-ої до 8:30 вечора. Зацікавленим з Канади й Америки слід зголошуватися телефонічно на число (416) 783-4921. Курси вільні від оплати. Учасники одержать відповідні посвідчення про успішне закінчення курсів.

ЦЬОГОРІЧНІ ЛІТНІ ТАБОРИ в Америці дуже виразно виявили найновіший напрям, чи радше у тому, що переважаюча більшість працівників на цих таборах — це молоді люди зі закордонних країн. Поцікавившись тим, що спричинило таку зміну, першим фактором цього феномену є те, що американська молодь протягом літа старається знаходити більш заробіткову працю, як те, що пропонують організатори таборів. Другим спричинником є й те, що самі організатори шукають за іноземцями, бо їхня присутність додає інакшого забарвлення, як й той факт, що молоді люди інших країн є куди більше відповідальними у виконувнані всіх своїх обов'язків.

В ШОСТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ЛЮБОМИРА РИХТИЦЬКОГО (СТЕПАНА ЛЮБОМИРСЬКОГО)

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, Іллиной і в церкві Різдва Пречистої Діви Марії в Лос Анджелес, Кал., в суботу, 15-го липня 1989 року о год. 7:30 ранку.

Дружина — ЗЕНА РИХТИЦЬКА з РОДИНОЮ

Помолімось за наших Друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Добродіїв Фонду Катедр УКРАЇНОЗНАВСТВА.

Впреп. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну Святу Літургію, в неділю, 16-го липня 1989 року, о год. 9:30 ранку, в УПЦеркві Всіх Святих, в Ню Йорку, за Блаженнішої Пам'яті:

АНДРІЯ БАРАННИКА
ЯРОСЛАВА ГУРУ
ЛЮДМИЛУ ДЕМИДЕНКО
о. ПЕТРА КАСЯНЧУКА
ІВАНА ЛУЦИКА
МИХАЙЛА МАКСИМОВА
д-ра ЕВГЕНА ОМЕЛЬСЬКОГО
ІВАНА ПАСІЧНИКА
МИХАЙЛА РІЗНИЧЕНКА
ЙОСИФА ЯРЕМУ

Всіх Вп. Жертводавців ФКУ просимо про молитви за померших наших Друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять померлим добродіям ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в середу, 5-го липня 1989 р. після довгої недуги відійшла у Вічність наша Найдорожча Мама і Бабуня

бл. п. д-р

ЛЮДМИЛА НАГНИБІДА з дому РОССИНСЬКА

вдова по бл. п. полк. Івана Нагнибіди
нар. 27-го грудня 1908 р. в Житомирі, Україна

ПАНАХИДА в п'ятницю 7-го липня 1989 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Ave., Union, N. J.

ПОХОРОН в суботу, 8-го липня 1989 р., о год. 9:30 рано з української православної церкви св. Тройці в Ірвінґтоні, а опісля Тіло Покійної буде зложене на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

сини — ЮРКО РОСИНСЬКИЙ з дружиною ДІЯНОЮ
ВІКТОР РОСИНСЬКИЙ з дружиною ОЛЕЮ і дітьми ОКСАНОЮ і ПАВЛОМ
ЛЕОНІД РОСИНСЬКИЙ з дружиною ДЖУДІ і дітьми ЛОРІЮ і ДАВИДОМ
дочка — ОКСАНА РЕНОЛДЗ з мужем МАРТИНОМ і сином ЛУКОЮ
син — СИМОН НАГНИБІДА з дружиною ЛЯРИСОЮ і дітьми КАТЕЮ і ІВАСИКОМ
та ближча і дальша Родина в Англії, Америці і Україні.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Відбулись річні наради Ради директорів ЗУАДК-у

Створімо Фонд „Допомога братам і сестрам в Україні"

В суботу, 3-го червня, відбулися річні наради ради директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Філядельфії. Ці наради відбуваються щорічно, щоб Екзекутива ЗУАДК-у могла здати перед громадою звіт з проробленої праці, як рівно ж, щоб обговорити і затвердити напрямні і пляни дії на наступний рік.

Звіти складали: президент д-р О. Білик і поодинокі референти.

Д-р О. Білик звітував про працю нашої організації в загальному, а зокрема про зовнішні контакти з відповідними американськими харитативними і еміграційними організаціями, а саме: „АІД" (Агенція для міжнародного розвитку) Фундація Толстого, „Харітас", Спільна федеральна компанія (ч. 104). В тій інституції ЗУАДК зареєстрований вже на постійно. Рівно ж ми є зареєстровані у Громадському фонді у Філядельфії.

Ці контакти ЗУАДК-у для нас є дуже важливі, щоб при потребі, у відповідний момент, і українці мали право звертатися до них про допомогу.

Великою проблемою, як заявив президент д-р О. Білик, є брак напливу в члени ЗУАДК-у молодшого покоління із досконалим знанням англійської мови і обізнаних з правними нюансами праці з американцями, щоб ми могли вповні використовувати права чартеру ЗУАДК-у.

Другою важливою ділянкою праці ЗУАДК-у, звітував д-р О. Білик, є станиці нашої організації в країнах Західньої Европи, як Австрія-Відень, Німеччина-Мюнхен і Рим. Туди різними дорогами прибувають втікачі з-під комуністичних режимів і їм треба надати допомогу. На містях працюють відповідні люди, які при фінансовій допомозі ЗУАДК-у їм цю поміч подають. Рівно ж наші станиці в Европі співпрацюють із Суспільною Службою Канади.

Треба, однак, відмітити, що праця по тих станицях є дуже ускладнена і трудна, бо між порядними людьми прибувають також різні негативні елементи. Тому уряди держав, куди біженці хотіли б переселитись, сильно загострили перевірку кожного з них. Не зважаючи на афідавіти, які через ЗУАДК спонзори висилають, дальша еміграція біженців стала дуже трудною, зокрема для українців.

Без порівняння легшою є еміграція українських баптистів, якими опікуються американські баптистські церкви. До ЗУАДК-у вони звертаються тільки для контактів із українською спільнотою і українських інформативних матеріялів.

Потім звітував екзекутивний директор д-р І. Скальчук про велику працю Земельного Фонду ЗУАДК-у для Бразилії. Земельний Фонд започатковано 1983-го року. По кінець 1988 року Земельний громадський комітет в Прудентополісі одержав загальну суму 200,669 дол. В цьому часі закуплено землі на суму 149,054,71 дол., 483 алькери (1.169 і півгектара) 126 родинам.

В часі від січня по травень 1989 року ЗУАДК виплатив до Громадського комітету в Бразилії 40,000 дол., тим самим цей фонд зріс до 240,669.45 дол., без врахування безпосередніх датків. В цей час ЗУАДК має ще на ту ціль 17,643 дол. Тож після висилки цього наявного фонду, ЗУАДК вже перевиконав свої зобов'язання відносно Громадського Комітету в Бразилії, далеко перед речинцем, яким Рада директорів зобов'язала екзекутиву аж до кінця 1989 року.

Дуже важливою ділянкою праці ЗУАДК-у є також загальна допомога. Про працю Допомогової комісії звітував її голова, віцепрезидент інж. М. Борецький. Допомогу дається потребуючим особам на особисте прохання за порукою вірогідної установи чи людини. У звітовому 1988 році виплачено допомоги на суму 189,087.69 дол. до таких країн: Бразилія, Польща, ЗСА, Австралія, Італія, Аргентина, Параґвай і Франція. Крім грошових допомог, вислано рівно ж 519 пачок, оплатою 17,658. 93 дол.

Тут треба підчеркнути, що з різних мотивів не все вказано проголошувати поодинокі допомоги, але з поданих цифр українська жертвенна громада може бачити, яку велику і пожиточну працю виконує ЗУАДК.

Фінансовий звіт ЗУАДК-у за 1988 рік подав заступник президента скарбник д-р Б. Гнатюк. В бухгальтерських книгах ЗУАДК-у ведутся окремі рубрики різних фондів, які все в цілості відпроваджується по призначенні жертводавців. За 1988 рік усіх приходів було 323,084.63 дол. (це пожертви на різні цілі). Загальний розхід ЗУАДК-у за 1988 рік — 236,910.06 дол. Балянс ЗУАДК-у по кінець 1988року виносив 86,174.57 дол., в тій сумі включено фонд Крайового Комітету Хрищення України, фонд Ганусі Сверстюк і фундація видань творів Бортнянського.

Сальдо каси ЗУАДК-у до кінця 1988 року виносить 9,986.58 дол.

На закінчення звітів президент д-р О. Білик звернув увагу, що вся та праця членів Екзекутиви, а також і осіб, які працюють по станицях ЗУАДК-у в Европі, проводиться без найменшої винагороди.

Контрольна комісія здала свій звіт, стверджуючи, що все діловодство провадилося у найкращому порядку.

Управа ЗУАДК-у щиро дякує українському громадянству за таку велику жертвенність, без якої наша організація не могла б нести допомоги потребуючим.

Після обговорення і прийняття звітів, приступлено до плянувань дії на біжучий рік.

Першою і найважливішою стала ситуація в Україні, яка може в найближчому часі потребувати великої спільної допомоги від нас усіх. Щоб не бути заскоченими непередбаченими обставинами, прийнято рішення відкрити при ЗУАДК-у фонд під назвою „Допомога братам і сестрам в Україні". Бо дійсно, події на рідних землях котяться дуже прискореним темпом. Там знову народ жертвує своїм життям за національні права. Чи ж не повинні і ми, живучи в спокої і добробуті, також причинитись до святої загальноукраїнської справи. ЗУАДК призначив на цей фонд сто тисяч долярів.

Далі обговорено конечну потребу розбудови зв'язкових клітин по більших скупченнях українського поселення в ЗСА.

На доручення Екзекутиви є вже опрацьований проєкт змін статуту, який дасть можливість творити відділи і делеґатури в терені, та окремий правильник для відділів і делеґатур. Рада директорів винесла постанову, щоб статутова комісія розглянула цей проєкт і подала свій проєкт до затвердження на загальних зборах ЗУАДК-а. Відтак обговорено підготову до загальних зборів ЗУАДК-у, які повинні відбутись в листопаді або грудні цього року.

Відносно права участи у загальних зборах, повідомляємо, що деякі організації-члени до сьогодні залягають з членськими вкладами, які треба своєчасно вирівняти, щоб їхні делеґати мали право активної участи в загальних зборах.

Відносно Земельного Фонду в Бразилії вирішено: Земельний Фонд ЗУАДК-у для Бразилії збільшити в 1990 році на 50,000 дол. і до кінця 1990 року довести його до висоти 300,000 дол.

Громадський комітет у Прудентополісі має присвятити більше уваги сплатам селян, бо тільки так Громадський комітет Земельного Фонду ЗУАДК-у для Бразилії в Прудентополісі, може стати поважною економічною установою (чвертьмільйона, або і більше), яка зможе нести ефективну допомогу тим селянам, які захочуть здобути варстат праці на селі чи в колонії. Така установа може стати поважним фактом у економічному піднесенні нашого селянства у Бразилії.

В заключенні ЗУАДК ще раз звертається з гарячим закликом до українського громадянства допомогти фінансово розбудувати фонд „Допомога братам і сестрам в Україні". Слідкуючи за звідомленнями в пресі, ми всі відчуваємо, що не повинні стояти осторонь таких важливих подій.

Тож віримо, що заклик і завдання, яке ЗУАДК ставить сьогодні перед українською спільнотою, будуть прийняті із повним зрозумінням і жертвеністю.

Конто допомоги „Братам і сестрам в Україні" вже відкрите від червня.

Дарія Степ
секретарка

Зустріч стриян

Реґіональний комітет Стрийщини відбув загальні збори 29 квітня ц. р. у приміщенні НТШ в Ню Йорку. На наради прибуло 42 особи. Водночас стрияни надіслали привіти з різних сторін. Враховуючи телефонічні звернення до комітету, понад 60 осіб виявили безпосередній інтерес до праць реґіонального комітету Стрийщини. Особиста участь та листи стриян, що надійшли з далеких сторін світу, вказують на глибокий сантиментальний зв'язок земляцтва Стрийщини.

Темою нарад зборів була діяльність реґіонального комітету стосовно праці, заплянованої попередньою управою, та нав'язання співпраці з рідними областями, бо в умовах деякої лібералізації на Україні відкриваються нові можливості. На зборах були присутні рідкі гості зі Стрия І. Чабан і Р. Б. Придани, що врадували присутніх найсвіжішими відомостями з України. Крім цієї зустрічі, насиченої сантиментом до нашої батьківщини, багато уваги пресвячено актуальним справам праці реґіонального комітету. Серед них були питання товариських зв'язків і діяльности стриян на еміґрації та питання друку реґіонального збірника Стрийщини.

Із друком цього збірника виявилась довга історія. Першим редактором збірника була Ірина Пасіка Пеленська. Вона вклала багато праці в готуванні змісту і підборі авторів матеріялів збірника. На жаль, важка хвороба змусила її залишити цю працю. На її місце призначено К. Баб'яка. Останній допровадив готування збірника до завершення. На його думку, збірник є на 90 відсотків готовий. Збірник має появитись у двох томах. В ньому будуть не тільки матеріяли відносно самого міста Стрия, але також цілої області з містечками і селами. Авторами матеріялів є публіцисти і вчені, що ними є обдарована Стрийщина. Це дає запоруку, що збірник відповідатиме вимогам, які стоять перед реґіональними працями. Це буде збірник, складений з науковим історичним фактажем, з публіцистичним викладом матеріялу і прикрашений статистичними і автентичними ілюстраціями.

Видання було заплянowane перед 10-ма роками. З незалежних від управи комітету причин поява збірника припізнилась. Від того часу кошти друку підскочили на 30 відсотків. Тому для реалізації видання активна участь стриян в організації фондів більше як потрібна.

В спокійній та товариській атмосфері були порушені різні питання і пропозиції в напрямі збереження зустрічі стриян, їх дітей та збереження традицій Стрийщини, що в минулому записалися на передові містя історичного розвитку українського народу.

По короткій перекусці наступило продовження програми нарад. На порядку нарад було схвалення постанов діяльности комітету та вибір управи. На пропозицію Є. Мілянич в склад управи поставлені: Б. Коваль-голова, В. Бандера — перший заступник голови, В. Вірщук — заступник голови, і Р. Цурковський (Канада) — заступник голови; членами управи обрано: М. Гошовський-секретар, Л. Гуменюк-скарбник, І. Клим-референт імпрез, С. Рубель-референт зв'язків, Я. Падах-правний дорадник, О. Савчинський-заступник редактора. Крім того, одне місце зарезервовано для представника Канадського комітету. До контрольної комісії обрано: Н. Попель, Х. Навроцьку і З. Савицького. Запропоновану листу прийнято одноголосно.

Підсумовуючи дискусію присутніх та пропозиції, висловлені ними, прийнято:

— уповноважити управу підписати новий контракт з Комп'ютерпринт. Водночас звернутися з апелем до всіх стриян, щоб вони включилися до збіркової акції для коштів друку збірника;

— звернутися до стриян, щоб допомогли скласти список стриян, котрі були замучені, розстріляні, вивезені окупаційними большевицькими і ґестапівськими відділами. Було б побажаним, щоб редакція збірника одержала фотознімки з похоронів, що їх по відступі окупантів влаштували місцеві громадяни;

— припоручити комітетові скликати збори по появі збірника і такі збори влаштовувати щодва роки;

— приспішити появу збірника, щоб не створювалась нова затримка;

— виготовити окремий лист до визначніших стриян, що своєю працею та енергією спричинилися до розбудови життя еміґрації. Нарадами керував д-р Я. Падох.

Б. К.

ЗАХІДНЬОБЕРЛІНСЬКА ПОЛІЦІЯ повідомила, що молодому мешканцеві Східньої Німеччини вдалося перебратися через Берлінську стіну. Східньонімецькі прикордонники побачили його і наказали повернутися, але не відкрили вогню. Втікачеві вдалося перебратися на „західню" сторону стіни. Ця вдала втеча на Захід сталася день після того, як представник західньонімецького канцлера Рудольф Зайтерс повідомив, що, згідно з його даними, уряд Східньої Німеччини дав прикордонникам наказ більше не застосовувати вогнестрільної зброї при спробах втечі громадян Східньої Німеччини через Берлінську стіну. Р. Зайтерс сказав, що про цю нову політику його повідомив сам комуністичний лідер Еріх Гоннекер під час поїздки Зайдерса у Східній Берлін. За повідомленням західньоберлінської правозахисної організації „Тринадцяте серпня" (дата, коли була побудована стіна), всього від 1961 року при спробі перебратися через стіну у західню частину міста було вбито 191 особу.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

СТЕФАН ЗАРІЧНИЙ, член УНС Відд. 270-го ім. св. Івана Хрестителя в Джерзі Сиґі, Н.Дж. помер 23-го травня 1989 року на 72-му році життя. Нар. 17-го березня 1917 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Татіяну, сина Стефана, дочку Катерину з мужем, сина Михайла з дружиною і внучку. Похорон відбувся 25-го травня 1989 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Островський, секр.

СТЕФАН КОЗАК, член УНС Відд. 131-го ім. Митрополита А. Шептицького в Чикаго, Ілл., помер 5-го травня 1989 року на 75-му році життя. Нар. 27-го червня 1914 року в Радошиці біля Сянока, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Галю, синів Богдана та Федора з родинами, чотирьох внуків; дві сестри і брата в Україні, а одну сестру і брата в Польщі. Похорон відбувся із церкви свв. Володимира і Ольги на цвинтар св. Миколая у Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ПАВЛО КАГЛАН, член УНС Відділу 320-го ім. Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд., помер 2-го червня 1989 року на 85-му році життя. Нар. 6-го червня 1904 року в селі Черенелиці, повіт Городенка, Зах. Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Олену, прибраного сина Романа Кучера і доню Марію Штайнер та синів Зеновія і Стефана в Україні, та внуків і дальшу родину в Україні і в Америці. Похорон відбувся 5-го червня 1989 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Іван Радь, секр.

СТЕФАН ПРОКОПЧУК, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" у Філядельфії, Па., помер 23-го лютого 1989 року на 68-му році життя. Нар. 1921 року в селі Товмач, Україна. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку брата Івана; сестер Марію і Анастазію, братанку Марію Читирку з мужем д-ром Юрієм і дітьми, кузинку Анну Гнатів з родиною. Похорон відбувся 2-го березня 1989 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Кигницький, секр.